

Лекція 2. Правові основи підготовки фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

- 1. Законодавство України про вищу освіту.**
- 2. Структура вищої освіти в Україні.
Рівні та ступені вищої освіти.
Документи про вищу освіту.**
- 3. Особливості та ступені підготовки фахівця з інформаційної, бібліотечної та архівної справи.**

Законодавство України про вищу освіту базується на Конституції України і складається із законів України :

- «Про освіту»,

- «Про наукову і науково –технічну діяльність»,

- «Про вищу освіту»

- та інших нормативно-правових актів, міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку.

Законом України «Про освіту» (редакція від 19.02.2016)

[http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12/page:](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12/page)

- ВИЗНАЧЕНО СИСТЕМУ ОСВІТИ В УКРАЇНІ,**
- РЕГЛАМЕНТОВАНО УЧАСНИКІВ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ТА ЇХ ВЗАЄМОВІДНОСИНИ,**
- ПРОПИСАНО ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ,**
- ВИЗНАЧЕНО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗУ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ,**
- ПРОПИСАНО ПОРЯДОК МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА,**
- ВИЗНАЧЕНО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОСВІТУ.**

У Статті 43. Закону зазначено, що : «. Вищими навчальними закладами є: університет, академія, інститут, коледж».

**Закон «Про наукову і науково-технічну діяльність»
від 26.11.2015 № 848-VIII (Редакція від 01.08.2016) /
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/848-19/page>:**

» визначає правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку у сфері наукової і науково-технічної діяльності, створює умови для провадження наукової і науково-технічної діяльності, задоволення потреб суспільства і держави у технологічному розвитку шляхом взаємодії освіти, науки, бізнесу та влади.

Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (Редакція від 09.08.2016) :

- » встановлює основні правові, організаційні, фінансові засади функціонування системи вищої освіти, створює умови для посилення співпраці державних органів і бізнесу з вищими навчальними закладами на принципах автономії вищих навчальних закладів, поєднання освіти з наукою та виробництвом з метою підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях.**

1. Законодавство України про вищу освіту.

- » Вища освіта - рівень освіти, який здобувається особою у вищому навчальному закладі в результаті послідовного, системного та цілеспрямованого процесу засвоєння змісту навчання, який ґрунтується на повній загальній середній освіті й завершується здобуттям певної кваліфікації за підсумками державної атестації.**
- » Зміст вищої освіти - обумовлена цілями та потребами суспільства система знань, умінь і навичок, професійних, світоглядних і громадянських якостей, що має бути сформована в процесі навчання з урахуванням перспектив розвитку суспільства, науки, техніки, технологій, культури та мистецтва.**
- » Зміст освіти встановлюється в освітньо-кваліфікаційних характеристиках та інших актах органів управління освітою і змінюється відповідно до рівня розвитку науки, культури, виробництва, суспільства**

Відповідно до законодавства:

- » *Вищий навчальний заклад* - освітній, освітньо-науковий заклад, який забезпечує навчання, виховання та професійну підготовку осіб відповідно до їх покликання, інтересів, здібностей та нормативних вимог у галузі вищої освіти, а також здійснює наукову та науково-технічну діяльність.
- » Одним з головних завдань вищого навчального закладу є здійснення *освітньої діяльності* з певного напрямку, яка забезпечує підготовку фахівців того чи іншого освітньо-кваліфікаційного рівня й відповідає стандартам вищої освіти.
- » *Освітня діяльність* - діяльність, пов'язана з наданням послуг для здобуття вищої освіти, з видачею відповідного документа.

Відповідно до законодавства:

- » **Ліцензування - процедура визнання спроможності вищого навчального закладу певного типу розпочати освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації, відповідно до вимог стандартів вищої освіти, а також до державних вимог щодо кадрового, науково-методичного та матеріально-технічного забезпечення.**
- » **Ліцензований напрям - напрям, за яким вищий навчальний заклад певного типу визнаний спроможним провадити освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації.**
- » **Ліцензована спеціальність - спеціальність відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, за якою вищий навчальний заклад певного типу визнаний спроможним провадити освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації.**

Відповідно до законодавства:

Акредитація - процедура надання вищому навчальному закладу певного типу права провадити освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації, відповідно до вимог стандартів вищої освіти, а також до державних вимог щодо кадрового, науково-методичного та матеріально-технічного забезпечення.

Рівень акредитації - рівень спроможності вищого навчального закладу певного типу провадити освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації.

Акредитований напрям - напрям, за яким вищий навчальний заклад певного типу отримав право провадити освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації.

Акредитована спеціальність - спеціальність відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, за якою вищий навчальний заклад певного типу отримав право провадити освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації.

Акредитований вищий навчальний заклад - вищий навчальний заклад, що визнаний спроможним провадити освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації, за напрямами і спеціальностями відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів, не менше двох третин з яких є акредитованими.

«Про вищу освіту» від 01.07.2014 р.

- 1. Створюється окремий колегіальний орган – Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.**
- 2. Посилюється відповідальність за плагіат.**
- 3. Усі вищі навчальні заклади отримають право остаточного присудження наукових ступенів.**
- 4. Державні ВНЗ зможуть розміщувати власні надходження від своєї освітньої, наукової та навчально-виробничої діяльності на рахунках установ державних банків.**

Основні нововведення закону «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р.

5. Зменшено навантаження на студентів – кількість годин в одному кредиті змінено з 36 до 30

6. З 2016 року запроваджуватиметься новий механізм електронного вступу до ВНЗ і автоматичного розміщення місць державного замовлення

7. Створюватимуться умови для збільшення мобільності студентів і викладачів

14 червня 2016 року внесено доповнення про Склад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та

Основні нововведення закону «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р.

Встановлено такі ступені вищої освіти:

- молодший бакалавр,
- бакалавр,
- магістр,
- доктор філософії,
- доктор наук.

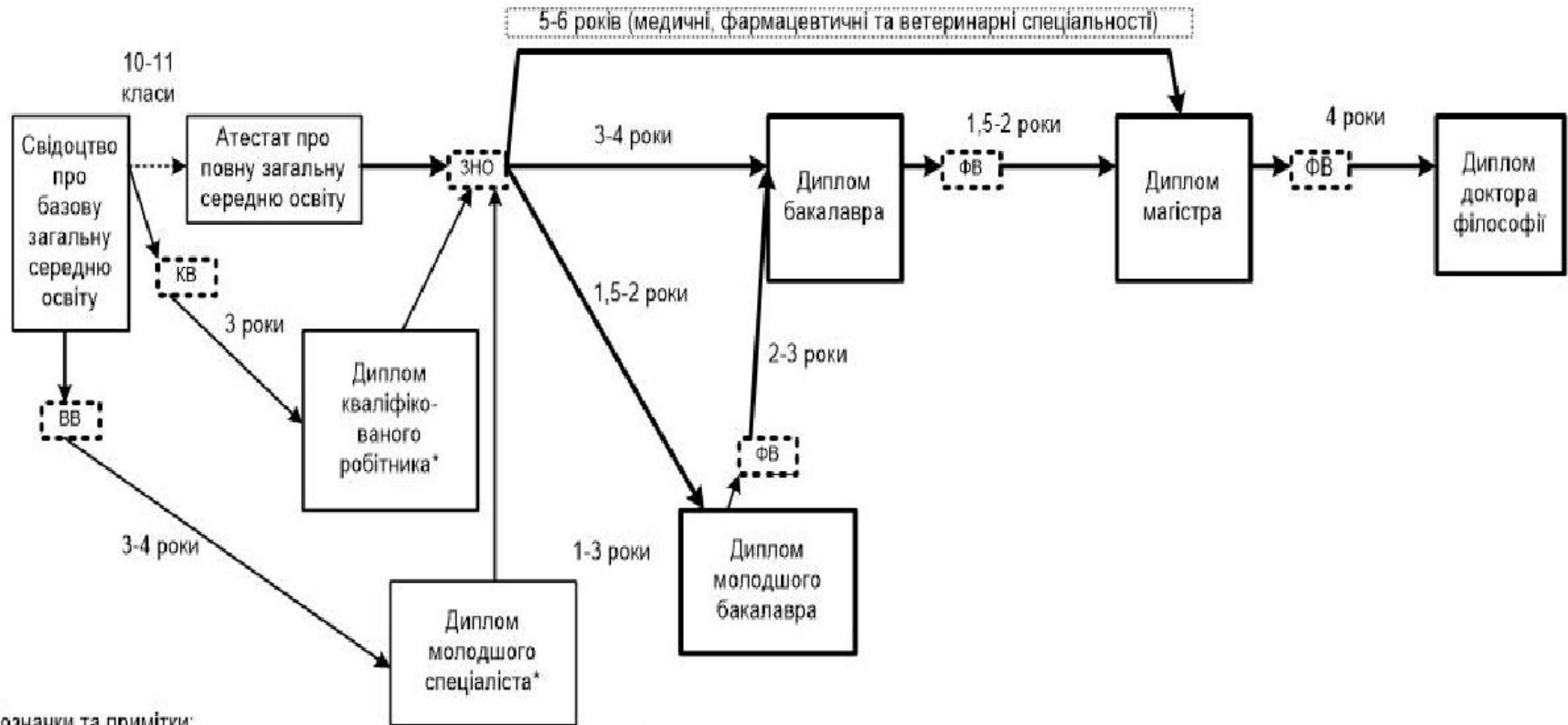
Структура вищої освіти в Україні.

Структура вищої освіти України побудована відповідно до структури освіти розвинених країн світу, яка визначена ЮНЕСКО, ООН та іншими міжнародними організаціями.

Структура вищої освіти з 2015 року

Позначки та примітки:

* - з одночасним здобуттям атестату про повну загальну середню освіту;

ВВ - вступні процедури; □ - здобуття документа про середню або професійно-технічну освіту; □ - здобуття документа про вищу освіту;

-----> - здобуття повної середньої освіти; -> - здобуття професійної освіти; -> - здобуття вищої освіти.

Види вступних процедур:

ВВ - вступні випробування;

КВ - конкурсний відбір;

ЗНО - зовнішнє незалежне оцінювання;

ФВ - фахові випробування.

**До структури вищої освіти в Україні
входять вищі навчальні заклади:**

- » I-II рівнів акредитації (технікуми,
училища, коледжі);**
- » III – IV рівнів акредитації (інститути,
академії, консерваторії, університети).**

- » **Відповідно до статусу вищих навчальних закладів встановлено чотири рівні акредитації:**
- » **перший рівень - технікум, училище, інші прирівняні до них вищі навчальні заклади;**
- » **другий рівень - коледж, інші прирівняні до нього вищі навчальні заклади;**
- » **третій і четвертий рівні (залежно від наслідків акредитації) - інститут, консерваторія, академія, університет.**

Рівні та ступені вищої освіти :

- » 1. Підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітньо-професійними, освітньо-науковими, науковими програмами на таких **рівнях вищої освіти:**
  - » початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти.;
  - » перший (бакалаврський) рівень;
  - » другий (магістерський) рівень;
  - » третій (освітньо-науковий) рівень;
  - » науковий рівень.

- » **Початковий рівень** (короткий цикл) вищої освіти передбачає здобуття особою загальнокультурної та професійно орієнтованої підготовки, умінь і знань, а також певного досвіду з метою **виконання типових завдань, що передбачені для первинних посад.**
- » **Перший (бакалаврський) рівень** вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного **виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.**
- » **Другий (магістерський) рівень** вищої освіти передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного **виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.**

- » **Третій (освітньо-науковий) рівень** вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння **методологією наукової та педагогічної діяльності**, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
- » **Науковий рівень** вищої освіти передбачає набуття компетентностей з розроблення і впровадження методології та методики дослідницької роботи, створення нових системоутворюючих знань та/або прогресивних технологій, розв'язання важливої наукової або прикладної проблеми, яка має **загальнонаціональне або світове значення**.

» Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої (освітньо-професійної чи освітньо-наукової) або наукової програми, що є підставою для присудження відповідного **ступеня вищої освіти:**

- 1) молодший бакалавр **90-120 кредитів ЄКТС;**
- 2) бакалавр **180-240 кредитів ЄКТС;**
- 3) магістр **120 кредитів ЄКТС;**
- 4) доктор філософії;
- 5) доктор наук.

- » **Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)** - система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти.
- » Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС;
- » Один ЄКТС – це 30 годин.

Документи про вищу освіту :

» Студентський квиток

Документ є елементом інформаційно-аналітичної системи обліку та відшкодування пільг студентам вищих навчальних закладів та учням професійно-технічних училищ.

» Додаток до диплома про вищу освіту європейського зразка (DIPLOMA SUPPLEMENT)

Документ містить розширену інформацію про отриману кваліфікацію та навчальні досягнення випускника, необхідну для забезпечення міжнародної зрозумілості та визнання отриманого випускником диплома про вищу освіту. Видається разом з документом про вищу освіту та є невід'ємною його частиною.

Документи про вищу освіту (про наукові ступені)

1. Документ про вищу освіту (науковий ступінь) видається особі, яка успішно виконала відповідну освітню (наукову) програму та пройшла атестацію.
2. Встановлюються такі види документів про вищу освіту (наукові ступені) за відповідними ступенями:
  - » диплом молодшого бакалавра;
  - » диплом бакалавра;
  - » диплом магістра;
  - » диплом доктора філософії;
  - » диплом доктора наук.

» **Диплом бакалавра**

Отримують особи, які успішно пройшли державну атестацію за відповідним напрямом підготовки та кваліфікації бакалавра.

» **Диплом бакалавра з відзнакою**

Отримують особи, які продемонстрували високі успіхи під час навчання та відмінно пройшли державну атестацію за відповідним напрямом підготовки та кваліфікації бакалавра.

» Диплом магістра

Особи, які успішно пройшли державну атестацію, отримують документи встановленого державного зразка про здобуття повної вищої освіти за спеціальністю та кваліфікації магістра.

» Диплом магістра з відзнакою

Особи, які відмінно склали державну атестацію, отримують документи встановленого державного зразка про здобуття повної вищої освіти з відзнакою за спеціальністю та кваліфікації магістра

Профіль програми бакалавра зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

1 – Загальна інформація	
Повна назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр з інформаційної, бібліотечної та архівної справи
Офіційна назва освітньої програми	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа Information, Library and Archive Science
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Акредитована Міністерством освіти і науки України
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Українська мова
Основні поняття та їх визначення	У програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно до стандарту вищої освіти спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
2 – Мета освітньої програми	
	Надати теоретичні знання та практичні уміння і навички, достатні для успішного виконання професійних обов'язків за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» та підготувати студентів для подальшого навчання за обраною спеціалізацією
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Інформаційна, бібліотечна та архівна діяльність (Культура і мистецтво; Інформаційна, бібліотечна та архівна справа)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма базується на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-професійна програма має три практичні лінії: інформаційна діяльність; управління документаційними процесами; бібліотечна та архівна справа. Ключові слова: інформація, бібліотека, архів, інформаційні технології, Інтернет, соціальні комунікації, комп'ютерні мережі, електронний документообіг, електронні ресурси, веб-спільноти.

2. Ступені підготовки фахівця з ІБАС.

Бакалавр - освітньо- кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі повної загальної середньої освіти здобула базову вищу освіту, фундаментальні і спеціальні уміння та знання щодо узагальненого об'єкта праці (діяльності), достатні для виконання завдань та обов'язків (робіт) певного рівня професійної діяльності.

Магістр - освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра здобула повну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) інноваційного характеру певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності.

Завдання до практичного заняття № 2

- 1. Охарактеризувати нормативні документи, що визначають зміст освіти та навчання у вищій школі.**
- 2. Схематично відобразити структуру системи вищої освіти в Україні та ступені підготовки фахівця з інформаційної, бібліотечної та архівної справи.**
- 3. Охарактеризувати особливості освіти у Львівській політехніці.**

Законодавчі акти і нормативні документи

1. Про вищу освіту : Закон України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : Постанова КМ України від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
3. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту). Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. № 65.
4. Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Львівська політехніка» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/attach/2016/1910/polozhennya_pro_osvitniy_proces_lvivskoyi_politehniky_0.pdf
5. Концепція освітньої діяльності Національного університету «Львівська політехніка» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/attach/2016/2063/konceptsiya_osvitnoyi_diyalnosti.pdf.
6. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/attach/2016/2066/polozhennya_pro_reytingove_ocinyuvannya_dosyagnen_studentiv.pdf
7. Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання студентів. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/attach/2016/2065/polozhennya_pro_potochnyy_i_semestrovyy_kontrol.pdf
8. Правила внутрішнього розпорядку Національного університету «Львівська політехніка» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/attach/2016/2068/pravyyla_vnutrishnogo_rozporiyadku.pdf

»Дякую за увагу

